

СТРАНКИЊА

У моју отаџбину благих урбаних обичаја
у моје највлажније подруме
у моје забрањене улице
стигла је мени непозната жена.
Њено тело је друга територија
одакле се не вратише
ни песници, ни опсенари, ни шамани.
Очи су јој два бунара
где стопљене су друге душе.
Коса јој је мркла ноћ
поморских бајки.
Њене стиснуте усне
исцртавају једну танку змију.
Можда је она
ноћна мора
коју као дете предсказује пад,
ударац и ожиљак.
Можда
она је сан
који у дечаштву најави ужитак,
напитак и пријатељство.
Никад нећу то знати
(ове ствари нису доступне
заљубљенима).
А можда и знам,
зато сам узалуд слагао.

ШКРТИЦА

Киша пада...
по свету шаљем
димне сигнале.
Не брини
није Папа преминуо
нема јеретика на ломачи

нема књига међу ожеднелим пањевима.
Киша пада...
не брини
радост коју ми ускраћујеш
више ти не припада.
Глас који ућуткујеш већ је окрепио
самртника на Суматри.
Додир који обуздаваш већ је оросио
младог момка у Лос Анђелесу.
Поглед који ослепљујеш већ је избавио
рудара из Куска.
Реч коју бришеш већ је покренула
револуцију у Конгу.
Киша пада...
радост коју ми ускраћујеш
већ је моја.
Не брини.
Ни киша не зна за чудо
које се буди у зрнима грожђа.

ДОМАЋИ ЗАДАЦИ

Узми у заштиту чак и истину својих ожиљака.
Једнаком одважношћу подели јецаје и ћутње.
Скини прашину са немогућег попут кључа
за који ти се чинило да је заувек изгубљен.
Приреди гозбу од онога што је преостало
у твојој бушној кошарици.
Претеруј у пријатељству, у правди и у понеком фетишу.
Издвоји из својих књига нешто више од жабаца и принчева.
Научи се да летиш сама али и у друштву.
Умри више пута све док те последњи не одведе до тебе саме.
Откриј међу мојим тамама један пут.

У ЈЕДНОМ ПАРКУ ХАВАНЕ

Седећи на дрвеној клупи
она и ја смо чекали предају дана.
Дечак који је журио један лист
један кип измрљан молитвама

четири стабла благо разбарушена
и светло припите светиљке
правили су нам друштво.
Користећи тишину
удаљеног саобраћајног знака,
она ми рече:
*Зажмури, ја сам она њужна курва
и не смеш да ми видиш усне.*
Ја јој одговорих:
*Разумем ње, и ја насћојим да савладам
њомерену грамаџику њесме.*
Онда је пољубих
и град ми узврати пољубац.

ИЗВЕСНО ПОВЕРЕЊЕ

Ушли смо у собу
с бока рањену позном
светлошћу, закривљеном.

- Свлачи се – рекох јој.
И она проспе на под
једно бескрајно модро море.

- Свлачи се – рече ми она.
И ја спустих на под
једно сећање у облику сидра.

- Како се зовеш? – упиташе моје недоумице.
- Зовем се Све – одговорише њене груди
спокојне и чврсте као два хлеба насушна.

- Како се зовеш? – упиташе њена страховања.
- Зовем се Нико – одговорише моја колена,
клечећи пред њеним звезданим блеском минобацача.

Онда смо пошли
једно ка другом
обасјани, нетакнути, зачарани
као да нас, подаље од топлих вратница тела,
неко ко се враћа
управо дозива.

НЕСАНИЦА

Госпо моја и господарице мира мога.
Ваш мирис утопљава моје ноћи
као што сенка лимуновог дрвета
жути сунцима обасјава једно ушушкано двориште
и његов водоскок.
Молим вас да ме ослободите
ове рђаве навике да спавам
или да разлијете, овог пута без остатка,
опојан крчаг, мескал и црва
који годинама ври међу вашим ногама.

ЕПИТАФ ШЕСТИ

Господе,
прими овде
уста која су највише јабука
кожу која је највише еукалиптус
очи које су највише бадем
душу која је највише ситна киша
како би твоја башта
била мање прашина
и више пролеће.

ТАЈНА ВЕЧЕРА

На сто изнесосмо
пиринач, рибу и вино.
Пошто заузесмо своја места
она и ја настависмо да се хранимо
речима и ћутњама.

Очи постадоше крчази
у којима се сабирају капљице жеље.
Руке прерастосе у алатке
којима се алхемија дешава спрам заборав.

Потом смо се растали
али се плодови, незагађени, вратише

влажној земљи кобри
мору пророка
и као и обично неиспаваним,
будним зрнцима грожђа.

A MAN AND A WOMAN (1966)¹

Један човек и једна жена
препознају се у мноштву душа
што настањују авеније.
Примичу се неопходни ступњеви како би од једног корака,
једног погледа и једног додира сачинили бајалицу
којом ће амбис бити пребрисан.
Али не знају да су за њих просечени
други заласци, друга уста и друге стрепње.

Један човек и једна жена
испробавају живот подаље од својих живота:
свако мало умиру и још толико пута оживљавају
док заправо размишљају како је онај корак што га не начинише
сада мост од дима
који у данима кише повезује заборав и сећање.
Не знају међутим да видокруг није пука линија,
већ кружница, мит, одјек и змија која мази
као и пут којег судбина кује својим вијугама.

Један човек и једна жена
још једном се препознају у мноштву душа
што настањују авеније.
Он више није он, а ни она није то што је некад била.
Сада су збир других уста и других стрепњи.
Овога пута су више од себе самих.
У носталгији и епифанији најзад проналазе
снагу да покушају чудо жене и човека,
или човечанства уопште,
како би се тајац или поглед
претворили у водоскок свега што блиста.

---

¹ Година кад се у Лондону чекало у ред не само за Олбијеву позоришну представу „Ко се боји Вирџиније Вулф“, него и за филм Клода Лелуша „Један човек и једна жена“, у чијим су главним улогама, поред боса-нове, играли Анук Еме и Жан-Луј Трентињан. (Прим. прев.)

Један човек и једна жена
чине сада онај корак невидљиви
који краткотрајност живота
претварају у заграду, топлу и без краја.

ТРОЈА

Подаље од себе самог
и од осталих ствари,
угледао сам те како мојим жељама ходаш
као да на врховима прстију обилазиш још топле лешеве
након окршаја.
Слично њима, и мој налет већ је семе
које се безнадежно опире уништавању лишћа
али твоје стрепње не оцртавају профил
оне отете жене
која изабра
трепераво бдење једног погледа
уместо невидљивог кавеза раздраганости.

ГРЕШКЕ ИЗ ДУБИНЕ БИЋА

Оди...
Нису ове ране, то су усне.
Због тога могу да живим само ако волим.
А не могу да волим ако не погрешим.

ТВОЈЕ ТЕЛО ЈЕ ЈЕДАН СВЕТИОНИК...

Твоје тело је један светионик
савитљив и податан.
Светлост и сенка смењују се
у високим балконима
твојих очију
као две жене одевене
заборавом и надањем.
Ах...
Благо оном Уликсу
који весла
збуњен а испуњен
између твоја два мора.

ТВОЈ ТАЈАЦ

Између једног и другог слога,
Бог се крије у заградама једног тајца,
слушајући и учећи да осећа и да победи смрт
као што то чине смртници.
Због тога те гледам кроз оно што не изговарам
када разбијаш стакла носталгије
и преко ишчекивања проспеш медовачу откуцаја.
Дакле, реци ми где? када? на којем углу улице?
хоћемо се опет наћи да бисмо једно другом опет измакли.
Реци ми то као што Бог говори, једним слогом.

ЕПИФАНИЈА

Под кишом и уморним светиљкама
једног града који се опраштао
прво стиже њено тело:
крхко и вечно
попут мале амфоре
убличене вештим и опијеним рукама.

Потом,
сред светих тишина
које су продужавале сваки заједнички слог
њена душа стаде да се таложи:
нудила се а неухватљива
попут онога што нам се указује
а међутим остаје у сну.

Тада,
Њена коса се запали попут ковачнице звезда
Две гондоле од оникса сусреше се у њеном погледу
Њен смех подиже белу заставу сред крви
Умножене, њене руке отворише све жудње
И међу њеним ногама огласи се океан самотне бразде.

Најзад,
тело склизну према души
а невидљиво пронађе свој корен
пошто се разли преко дотакнутог.

ПРАГ

Свет се излива на улице
жедан векова.

Сви смо онај други а и нико:
човек који глуми испуштenu лутку на концу
проститутка која ће закаснити на посао
обогањена сенка која ће једном постати Кафка.

А међу њима,
ти умеш да ме препознаш по мојим греховима:
моја љубазност накривљеног плочника
моје дете које се спотиче о придеве
мој уд са својим венцем меког трња.

Ходамо веома припијени,
спојени тежином мноштва
и једном неизбежном и хипнотичком навиком
док нас пољупци терају да пређемо
један од многих мостова који нас раздвајају.
Али срећа, чије је време ограничено
као све што успевамо да држимо једном руком,
позива нас да наставимо до наредне удаљености.

Овај вавилонски град обраћа нам се
ошамућеном и испресецаном тишином
просјака, мртвих краљева и камених украса
које неопажено ломиш једним „Волим те“.
Попут слепца који претражује орман са старим зимским капутима
бирам један топли „И ја волим тебе“.

Крај ноћи и обале реке
не означавају границу наших корака.
Гета, мачке које су у шпанској једнини гато,
као и барови у множини
смењују се као што струјом месечеве воде
плове одрази онога што данас јесмо
а што сутра можда бити нећемо.

Попут Прага, на мене ћеш запечатити утисак
столетних врата
која се никад затварала нису.

*(Са шпанској превела **Силвија Монрос Сџојаковић**)*